

ZAKOPANE

CIASOPISMO POŚWIECONE SPRAWOM ZAKOPANEGO

Redaguje *Komitet.*

Wychodzi 2 razy w miesiącu przez cały rok,

Redakcja: Willa „Szarotka”

Za redakcję odpowiedzialny:

w czasie od 1 lipca do 1 września 4 razy
w miesiącu.

Administracja:
Kantor wymiany A. Modlińskiego i Sp.
ul. Krupówki 42.

Dr. J. Żychoń.

Wydawca: F. Grużewski.

Prenumerata roczna 8 kor., półroczna 4 kor., kwartalna 2 kor. Zagranicą 5 kor. półrocznie. — Numer pojedynczy 30 hal.
W miesiącach Lipcu i Sierpniu prenumerata miesięczna 1²⁰ kor.

Zakopane leży na północno-zachodnim stoku Tatr, na przestrzeni 40 km², w dolinie, zasłoniętej od północy rozległym wzgórzem Gubałówką, od wschodu mniejszymi wzgórzami otoczonej, na wysokości z górą 900 m. n. p. m. (najniższe punkta 837 m., najwyższe 1002 m.).

To położenie powoduje, że Zakopane posiada klimat górski, a zatem zmniejszone ciśnienie atmosferyczne i szybsze parowanie, niską średnią ciepłotę, zwiększone natężenie promieni słonecznych, obfitsze opady, małą względną wilgotność, czyli większą suchość powietrza i bardzo mało wiatrów.

Czynniki te hartują organizm i podniecają przemianę materii, gdyż pod ich wpływem oddech staje się szybszym, łaknienie się wzmacnia, ciepłota ciała zwykle się obniża, zimno znosi się dobrze, a czynność serca staje się szybszą.

Przedewszystkiem zatem wskazanym jest pobyt w Zakopanem w chorobach płucnych; w skłonności do gruźlicy, w jej początkach i dalszych stadiach tej choroby przy przebiegu przewlekłym; w nieżytach nosa, gardła, krtani, tchawicy i oskrzeli, dla ozdowieńców po zapaleniu płuc, opłucnej, po operacjach gruźliczych ognisk kostnych i gruczołów chłonnych, i po przebyciu wszelkich chorób ostrych; pozatem nadają się do leczenia w Zakopanem wszelkie nerwice, niedomogi nerwowe, czyli neurastenien, choroba Basedowa, choroby narządu trawienia, w szczególności ze zboczeniami czynnościowymi, zimnica, choroby krwi, jak bezkrwistość i blednica, choroby przemiany materii, jak otyłość i t. p.

Źle znoszą klimat Zakopanego chorzy z ostrym przebiegiem gruźlicy, lub ze zmianami gruźliczymi rozległymi, z powikłaniami gruźliczymi, bardzo wrażliwi, ludzie z wadami serca, ze znacznymi zmianami w układzie naczyniowym i znaczną rozedmą płuc.

Pozatem jest Zakopane idealnem miejscem wypoczynku dla zmęczonych pracą, jedynym punktem zbornym dla turystów, doskonałą miejscowością dla pobytu dzieci słabo rozwiniętych.

Wszyscy ci znajdą w Zakopanem, czego szukają, nawzajem sobie nie przeszkadzając i nie szkodząc, bo już oddawna uznana jest rzeczą, że najbezpieczniej i najłatwiej uniknąć choroby w tem miejscu, gdzie się ją opanowuje.

Uprasza się PP. Lekarzy o umieszczenie czasopisma w poczekalni.

KALOSZE

oryginalne rosyjskie i amerykańskie w największym wyborze.

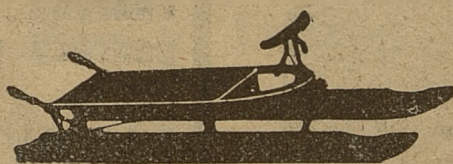
ROGÓŻKI kokosowe, szczotkowe i żelazne. - OLIWA do maszyn.

LATARKI stojenne.

WAŁECZKI, GIPS, KIT

do uszczelniania drzwi i okien od zimna.

SPORT ZIMOWY

SANKI różnych modeli - NARTY i WIĄZANIA wszelkich systemów - PRZYBORY SPORTOWE

PERFUMY, MYDŁA,

KREMY, PUDRY

i wszelkie artykuły toaletowe i kosmetyczne.

= Aparat „PNEUMO” =

do samoistnego masażu twarzy, usuwa zmarszczki, polecony przez największe powagi lekarskie.

polecają
najtaniej

REIM i SPÓŁKA Kraków

Rynek L. 37
Linia A—B.

Od Komisji klimatycznej.

Z wielu stron nadchodzą do biura Komisji klimatycznej i do stałych tutejszych mieszkańców pytania, czy w Zakopanem jeszcze pomieszczenie na sezon zimowy znaleźć można. Powodem tych pytań są zapewne nieprawdziwe wieści, powtarzane nawet nieopatrznie przez niektóre dzienniki, o nadzwyczajnym rzekomo przepełnieniu naszego uzdrowiska i nadzwyczajnej z tego powodu drożyznie.

Komisja klimatyczna w przekonaniu, że wieści te Zakopanemu szkodę przynieść mogą, uważa za swój obowiązek sprostować je publicznie.

W Zakopanem wcale przepełnienia dotąd nie ma. Zakłady lecznicze, pensjonaty i hotele mogą bardzo wiele jeszcze gości pomieścić i zapewnić im wszelkie wygody.

Ceny zupełnie nie poszły w górę i nic nie wróży ich podniesienia, Komisja klimatyczna zresztą czuwa zawsze nad ich regulowaniem.

Przesilenie finansowe w b. r. spowodowało, że ostatni sezon letni sprowadził do Zakopanego mniejszą jak po inne lata ilość gości i to odbiło się na naszym uzdrowisku.

Ustalona już od kilku tygodni piękna zima, tak sprzyjająca przeprowadzeniu kuracji i sportom zimowym — powinna stosunki te poprawić.

Zamiast zatem wywozić grosz nasz za granicę, niechaj społeczeństwo polskie pamięta o naszych górach, a nie słucha wieści fałszywych, jakby rozmyślnie obecnie na szkodę naszego uzdrowiska rozsiewanych.

Komisja klimatyczna.

W Zakopanem 15 grudnia 1912 r.

O narciarstwie.

Wątpię bardzo, ażeby uwagi moje trafiły do przekonania licznych rzeszom współczesnych sportsmenów, zdobywających „rekordy” i ubiegających się o różne „mistrzostwa”. A to z tej prostej przyczyny, iż stanę tu w obronie pogardzonego przez sportowców — „sportu zwykłego”, który nazwałbym idealnym.

Istotnie, bez względu na to, jak określają pojęcie sportu różni teoretycy jego, możemy na jedno się zgodzić, że cechą wszelkiego sportu jest jakaś czynność ludzka, wymagająca pewnego wyętwienia sił fizycznych albo duchowych i że ta czynność wykonywana będzie umiejętnie i przytem bezinteresownie; to znaczy, nie dla zysków materialnych, a tembardziej nie dla czczej sławy zdobycia jakiegoś rekordu, lecz jedy-

nie w chęci pokonania stojącego na przeszkodzie czynnika.

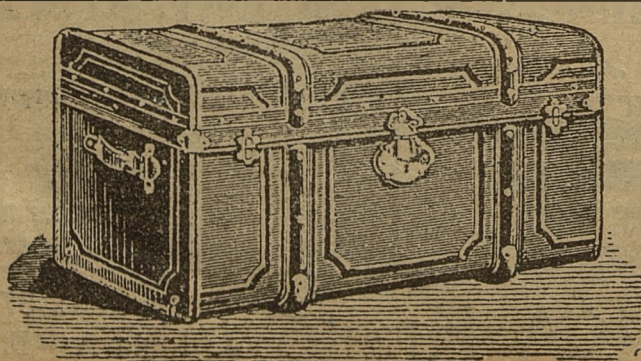
W ten sposób pojęty sport jest walką, mającą na celu udoskonalenie siebie samego, a zatem wysoce etyczną.

Z przesłanek powyższych wynik ten wysuwa się sam przez się. Tego rodzaju jednak postawienie rzeczy wykluczyłoby z dziedziny sportu właśnie t. zw. czystej wody sportsmenów. Musimy zatem zgodzić się, iż interesowność w postaci „dążenia do osobistego odznaczenia się” w współczesnym sporcie jest dopuszczalna. Można natomiast powątpiewać, czy wszystko to, co jest wykonywane bez „zamiaru osiągnięcia najlepszych rezultatów” nie jest sportem. Czy jazda n. p. konna, uprawiana umiejętnie, a jednak bez mierzenia czasu i wysokości branych przeszkód, nie jest sportem; czy także bezinteresowne żeglarstwo, traktowane jako walka z morzem, nie jest sportem, jeśli nie brano w rachubę chęci zwyciężenia co do szybkości jakiegось tam nieznanego często współzawodnika. To samo powiedzieć da się o piłce nożnej, narciarstwie, rybołówstwie i t. p.

Z powyższego wynika, że mianem sportu można objąć również czynności, nie mające dążeń współzawodniczych — nawet przechadzkę szybką, o ile ona nie będzie miała charakteru np. kuracyjnego. Rozróżniać zatem należy dwa rodzaje sportu: 1. zupełnie bezinteresowny, pojmowany jako walka z przeciwnikiem w najszerszym ostatniego słowa znaczeniu, którym może być przeszkoda, może zwierzyzna, przeciwnik lub przeciwna drużyna, przestrzeń, przyrząd gimnastyczny itp. W tem obszernem określeniu pojęcia sportu, zaznaczając wyraźnie pierwiastek walki bezpośredniej i dążność do doskonałości, ale tylko w tem jednym — zmieścić się może wszelki alpinizm i taternictwo. 2. Po prostu pojmowany sport współzawodniczy, rekordowy, mający na celu zwyciężenie innego człowieka, a raczej osiągniętych przez niego rezultatów w dziedzinie pewnych określonych czynności, chociażby tego człowieka dzieliły największe rozmiary przestrzeni i czasu. Ten rodzaj sportu — bezpośredniego przeciwnika, którym może być zwierz dziki, partner przy bilardzie lub szachach, morze, Alpy, wierzchowiec, ryba i t. d. nie widzi: pamięta tylko ilość bramek, wysokość skoku i inne abstrakcje, osiągnięte, gdzieś, kiedyś.

Pierwszy charakteryzuje się bezpośrednią stycznością ze zwalczaną przeszkodą; drugi — za pośredni przedmiot walki ma zawsze człowieka. Pierwszy w zwyciężaniu wody, skały, człowieka, zwierzęcia widzi zawsze cel jeden: zwyciężenie samego siebie; drugi — zwyciężenie innego człowieka, poniżenie go, wywyższenie samego siebie. Jeden jest wyrazem dążności do wiecznego postępu, drugi — wyrazem ścierania się ambicji ludzkich.

Z punktu widzenia interesów społecznych sport idealny, zwany niekiedy amatorskim, jest czynnikiem

Fabryka kufrów, Przyborów do podróży oraz Zakład rymarsko-siodlarski

LUDWIK MAKOWSKI
KRAKÓW, ULICA ŚW. TOMASZA 20

FILIA: ULICA FLORYAŃSKA 6.

Największy wybór torebek damskich.

nad wyraz korzystnym; sprzyja bowiem wytworzeniu się największej ilości jednostek sprawnych, o rozwiniętem poczuciu etycznym.

Jeszcze jeden czynnik dodatni tego kierunku należy podkreślić: jest nim nieszkodliwość z punktu widzenia higieny fizycznej sportu idealnego. Sportsman (brzydkie to słowo, ale w braku lepszego musimy go używać) amator, o ile nie zajdą wyjątkowe jakieś okoliczności, tak długo czynność sportową wykonywa, dopóki nie poczuje potrzeby odpoczynku; idzie mu bowiem o doskonalenie swej sprawności zapomocą pokonywania przeszkód; na pośpiechu mu nie zależy.

Inaczej zaznacza się w dziedzinie ekonomii sił społecznych sport rekordowy. Rozwija on w wysokiej mierze chorobliwe poczucie miłości własnej, nawet poziome ambicje, ucząc nierzadko nienawiści względem bliźniego, który jest powodem porażki, albo przynajmniej przeciwnikiem nie do pokonania. Wymaga najwyższego wytężenia sił, pod względem zatem fizycznym jest niezmiernie szkodliwym. Serce i płuca najbardziej tu cierpią. Można go porównać do tzw. „śmiertelnych marszów” wojska w czasie pokoju, przeciwko którym społeczeństwa słusznie protestują.

Ponieważ zaś sport rekordowy żyje, można powiedzieć, samymi wyścigami, rekordami, zawodami itp. czynnościami, które wymagają natężenia sił, aż do wyczerpania ich zupełnego — wynik jasny: sport rekordowy jest czynnikiem społecznie ujemnym. Na poparcie społeczeństw nie zasługuje.

Nie znaczy to wszakże, ażeby należało wszelkie zawody uważać za szkodliwe; nie: tylko rekordowe. Że jakiś straconiec przebiegł n. p. 100 klm. bez odpoczynku w ciągu takiego to czasu, ustanawiając w ten sposób rekord światowy, poczem rychło z rozstroju organizmu przeniósł się do wieczności, nie upoważnia to społeczeństwa do wystawiania na podobną próbę swoich jednostek.

Zawody i wyścigi, które mogą przyczynić się do podniesienia danej umiejętności, dopomóż jednostkom do wydoskonalenia się w pewnym kierunku, a są przytem tak ułożone, że zdrowiu uczestników nie zagrażają (przez to samo, przez ograniczenie wysiłku usuwają pojęcie rekordu) — są czynnikiem społecznie dodatnim. Wchodzą one w zakres sportu, który nazwałem idealnym (romantycy nazwaliby go filareckim).

M. Zaruski.

Z teatru artystycznego w Zakopanem.

Oczekiwane z niecierpliwością pierwsze przedstawienie teatru artystycznego odbyło się w niedzielę 8 b. m. w sali Dzikiewicza. Publiczność, przebywająca obecnie w uzdrowisku naszym, stawiała się na spektaklu nadspodziewanie licznie, ucieszona szczerze z powstania w Zakopanem teatru stałego, którego potrzebę

tak bardzo odczuwała. Złożyła wreszcie przy okazji ofiarę na piękny cel, gdyż dochód z przedstawienia niedzielnego przeznaczyło kierownictwo teatru w całości na potrzeby Domu z zdrowia Tow. Pomocy Bratniej w Zakopanem.

Fakt powołania do życia w Zakopanem stałej instytucji teatralnej należy powitać z całym uznaniem, a jej inicjatorom złożyć wypada szczerą podziękę tem bardziej, że ujmą oni w swoje ręce nasz ruch artystyczny.

Zakopane do tej pory skazane było wyłącznie na przedsięwzięcia dorywcze w tym kierunku, na przygodne prowincjonalne trupki aktorskie, których występkę pseudoartystyczne grały przeważnie na strunach litości, budzących niejednokrotnie prawdziwy niesmak estetyczny.

A przecież letnia stolica Polski skupia w miesiącach także zimowych kwiat inteligencji, a ludność miejscowa wskutek ustawicznego z nią kontaktu ma także szersze już potrzeby duchowe.

Znaczenie teatru uznane jest dzisiaj powszechnie, a wpływ jego wybiega daleko po za sfery zabawy czy rozrywki...

Ale wracajmy do rzeczy!

Napisać przecież mamy o niedzielne przedstawieniu, które pod każdym względem stanęło na wyżynie artystycznej, świadcząc tem samem bardzo pochlebnie o intencjach organizatorów, o doświadczonej i artystycznej dłoni p. Dantego Baranowskiego kierownika i reżysera teatru.

Grano „Sąsiadkę” Jaroszyńskiego, rzecz o dużej wartości literackiej, napisaną z talentem istotnym, jakkolwiek tu i ówdzie nie wyzyskującej należycie efektu scenicznego. Braki te dzięki zręcznej reżyserii zostały usunięte zupełnie, a komedia wyborna i zajmująca w czytaniu, jako rzecz literacka, dzięki koniecznym skreśleniom ożyła naprawdę na scenie i życiem pulsowała.

Wykonanie „Sąsiadki” było zarówno w całości, jak w szczególe każdym bardzo dobre i staranne, zaprezentowało tedy zespół zaraz od pierwszej sceny, jako ciało inteligentne i poważne.

Role niewieście miały wykonawczyni przewyborne w osobach pań Sławy N. i Władysławy J. oraz p. Czerskiej. Zofia w interpretacji p. Sławy N. zakreślona była swobodnie, śmiało i z talentem, miała liryzm i wskazany miejscami wyraz dramatyczny. Panna Władysława J. — jako Anna — była piękną damą wykwiśniętą i strojną dysponującą stosownym gestem i akcentem w wymowie i sposobie traktowania otoczenia.

Równie dobrych przedstawicieli miały role męskie.

Pan Ryszard Szach, jako Eustachy złożył dowody wielkiego talentu. Jego Eustachy, pojęty i przeprowadzony ogromnie inteligentnie, był rzeczywiście

BENZ

FILIE: w Krakowie, Grand Hotel

Telefon
Nr. 1026

we Lwowie, ul. Kochanowskiego 4

Dom
Schumana.

Oddział dla samochodów:

SAMOCHODY LUKSUSOWE,
" OSOBOWE,
" CIĘŻAROWE,
OMNIBUSY i t. d. i t. d.

Oddział dla motorów stałych:

dla celów przemysł. i urządzeń światła.
Motory ssąco-gazowe Diesell'a. □ Urządzenia kinematogr.
Rynek gł. 43, w Krakowie.

„ptakiem niebieskim“, który nie sieje i nie orze, a ma zapal, fantazyę i zawsze potrzebną gotówkę. Przepyszny w masce i geście przeprowadził rolę ogromnie konsekwentnie dając szereg scen przepysznych.

Stefan p. Czerskiego, był w miarę szczery i naturalny, zachowując naturalność (może nawet niepotrzebnie), w scenach wybuchowych. Trudną rolę (w odniesieniu do warunków swoich) miał p. Maryan Borucki. Dzięki sumienności i rzetelnym staraniom w wypracowaniu wyszedł z niej obronną ręką ku zadowoleniu widzów. Role epizodyczne wypadły dobrze w wykonaniu pp. Stanisława H., Lubicza i Opalińskiego.

Mise en scene było bardzo efektowne, a sala należycie opalona, co specjalnie nadmienić należy.

Dalszych przedstawień teatru artystycznego oczekujemy ze szczerem zaciekawieniem, życząc mu uznania i sukcesów kasowych.

Severus.

Wiadomości bieżące.

Liczba gości, którzy bawią, względnie bawili w Zakopanem od 1-go stycznia b. r. wynosi 11,968 osób.

„**Zakopiańska Spółka wydawnicza**“ wchodzi nareszcie w życie. We czwartek dnia 12 b. m. zebrało się w Sali Dworca tatrzańskiego kilkanaście osób, celem omówienia sprawy założenia „Spółki“, która w pierwszej linii ma zająć się rozszerzeniem i reorganizacją naszego czasopisma. Ponieważ pierwsze zebranie, odbyte w styczniu roku zeszłego postanowiło, by spółka weszła w życie dopiero z chwilą, gdy się zbierze kapitał 4500 kor., a z powodu obecnego przesilenia finansowego kwoty tej dotąd w całości zebrać się nie dało, postanowiono obecnie zadowolić się dotychczasową subskrypcją w kwocie 3000 kor. i pracę zasadniczo z Nowym Rokiem rozpocząć.

Omówiono obszernie przedłożony projekt statutu i wybrano Komisję organizacyjną do załatwienia wszelkich wstępnych formalności, potrzebnych do założenia Spółki i jej legalizacji, oraz do ostatecznego porozumienia się z dotychczasowym wydawnictwem. Do tej Komisji weszli: pp. Dr. K. Dłuski, Dr. H. Wilczyński, M. Zaruski, Dr. J. Diehl, L. Zwoliński, Wł. Swieprawski.

P. Jadwiga Teterowa, właścicielka pensjonatu „Dworek“, prosi nas o sprostowanie nieprawdziwej, a ze szkodą jej, rozsiewanej wiadomości, jakoby nie miała w obecnym sezonie pensjonatu swego prowadzić. Tak nie jest. Pensjonat „Dworek“ pozostaje nadal w jej rękach i będzie przez całą zimę otwarty.

Sezon się rozpoczął. Zjeżdżają z dniem każdym goście i zapełniają powoli pensjonaty i wille. Groza wojny wypłoszyła równocześnie część gości pochodzących z prowincji zabranych, tak — że o przepełnieniu Zakopanego

i o braku mieszkań nie ma mowy. Zaznaczamy to wyraźnie wobec szeregu listów, a nawet i depesz, które nam pokazywano, — a które zapytują, czy w Zakopanem jeszcze się pomieścić można. Rozesłały się przecież i takie wieści, poruszane nawet przez rosyjską prasę, że hotele i pensjonaty zakopiańskie przemieniono już na szpitale wojkowe! Sprawą sprostowania tych pogłosek, które w rezultacie Zakopanemu szkodzą — zajmie się z pewnością świeżo powstałe biuro prasowe przez rozesłanie do pism prawdziwych korespondencyj, a w myśl zapadłej na ostatnim posiedzeniu Komisji klimatycznej uchwały, będzie rozsyłało co pewien czas prezydium Komisji klimatycznej odpowiednie komunikaty do wszystkich poczytnych pism polskich. Pierwszy taki komunikat podajemy dzisiaj na pierwszym miejscu.

Posiedzenie Komisji klimatycznej odbyło się 7 grudnia. Wybrano Komisję dla ułożenia budżetu na rok 1913, a prócz załatwienia całego szeregu spraw drobnych, omawiano sprawę wprowadzenia nareszcie ustawy o przymusowym czyszczeniu Zakopanego, która — jak wiadomo — obowiązuje od r. 1910, a do dnia dzisiejszego jeszcze w życie nie weszła. Uchwalono, by przewodniczący Komisji wspólnie z naczelnikiem gminy i lekarzem Stacji klimatycznej sprawą tą się zajęli i na najbliższym posiedzeniu Komisji przedłożyli dokładne sprawozdanie ze swych czynności.

Przewożenie drzewa przez najruchliwsze ulice Zakopanego, w szczególności zaś przez Krupówki — daje z nastaniem sezonu znowu powód do ciągłych, zupełnie zresztą słusznych — skarg i narzekań. Starania przez nas przed kilku już laty rozpoczęte, by drzewo to przewożono mniej ruchliwymi ulicami, nie odniosły dotąd żadnego skutku. Mimo to poruszamy na nowo tę sprawę i upominąć się będziemy, by dla ułatwienia ruchu na Krupówkach i dla bezpieczeństwa publicznego zabroniły odnośne władze przewozu długiego drzewa przez tę ulicę.

Władysław Mickiewicz przepędził w Zakopanem dni kilka w gościnie u hr. Wł. Zamoyskiego. Ku czci drogiego nam gościa odbył się w sobotę 30 października za staraniem dyrektora gimnazjum realnego, radcy Pieniążka, raut w Zakładzie dr. Chramca. Dyrektor Pieniążek przemawiał pierwszy, potem zastępca naczelnika gminy p. Roj, wreszcie uczeń gimnazjum miejscowego St. Zychoń. Wręczenie kwiatów przez małą Simonównę i gra pana Poselta dopełniły części oficjalnej przyjęcia. Podczas kolacyi przemawiali jeszcze p. G. Daniłowski i Dr. Chramiec.

Urządzili też przyjęcie pp. Dr. Dłuscy w swoim sanatorium. Po kilku dniach, poświęconych zwiedzaniu Zakopanego, wyjechał p. Wł. Mickiewicz z powrotem do Paryża.

Ostatnie posiedzenie Rady gminnej poświęcone było prawie w całości obradom budżetowym na rok przyszły. Poza tem uchwalono ubezpieczyć policję miejscową i pogotowie pożarne od wypadku; przychylnie zaopiniowano starania o przemianę miejscowej filii nowotarskiej kasy chorych na samoistną kasę, oraz zaopiniowano do

Tylko

8.000 K.

kosztuje samochód **LAURIN & KLEMENT**, 12/14 HP. 4 cylindr, 4 szybkości w przód i jedna w tył, koła 760/90, 4 siedzeń, dach, 3 latarnie, generator, trąba z węzłem, blacha ochronna między stopniami. Inne typy: 18, 20/25, 25/32, 40/45 HP. — poleca:

Auto Central Garage „Star“ Kraków XII (Zwierzyniec) ul. Lelewela 1. 3. Telefon Nr. 1500.

Tamże Skład wszelkich przyborów. — Stock Semperit. — Kupna okazyjne. — Wynajem samochodów.

Starostwa kilka podań o koncesye na najrozmaitsze przedsiębiorstwa.

Szczegółowe omówienie budżetu gminnego zostawiamy do następnego numeru.

Z krajowego Związku turystycznego donoszą nam, że w ubiegłym tygodniu odbyło się we Wledniu przed zaproszoną publicznością i przedstawicielami prasy próbné przedstawienie dokonanych przy pomocy Związku zdjęć kinematograficznych w Galicyi. Zdjęcia wypadły znakomicie, a dobór materiału przedstawia się dzięki umiejętnej pomocy Związku bardzo korzystnie.

Odczyt o Galicyi w Paryżu. Urządzony staraniem Krajowego Związku turystycznego odczyt o Galicyi ilustrowany licznymi przeźroczkami z działu etnografii, krajozbrazu, architektury, sztuki, oraz przemysłu, odbył się jak donoszą dzienniki paryskie, w dn. 5. z. m. Spotkać się miał z entuzjastycznym przyjęciem „La Liberté”, „Journal des Debats”, „Exelsior”, paryskie wydanie Londyńskich: „The Financial News”, — „La Depeche Coloniale” poświęcają obszernie uwagi odczytowi, który zarówno ze względu na osobę prelegenta, Prezesa Syndykatu prasy zagranicznej w Paryżu Th. Steinherza, jak i ze względu na pierwszorzędný źródłowy materiał o Galicyi, wywołał w Towarzystwie dla Geografii handlowej prawdziwe zainteresowanie.

Na życzenie kilku miast prowincjonalnych ma być odczyt p. Steinherza zarówno we Francyi, jak i w Belgii powtórzony.

Św. Mikołaj, życzliwy dobrodziej dziatwy nie zapomniął o Zakopanem i gościł w niem przez dwa dni, dając młodzieży podarunkami i innymi dowodami przyjaźni. W zakładzie dra Chramca był św. Mikołaj w sobotę, w sokołe w niedzielę, a wszedzie i o wszystkich pamiętał, dając także prezenty pięknym panom i pienienkom, które już wprawdzie wyszły z lat dziecięcych, ale wyglądają ogromnie młodo i pojętnie.

Kolejka na Świnnicę. Z Sekcyi Ochrony Tatr Towarzystwa Tatrzańskiego komunikują nam: Wydział Krajowy postanowił przedstawić Sejmowi krajowemu wniosek o przyznanie przedsiębiorstwu kolejowemu linii lokalnej Zakopane-Świnnica, mającej umożliwić otwarcie pokładów granitu, subwencyi krajowej w sumie 500000 koron pod warunkiem, jeśli do zebrania kapitału zakładowego przyczyni się państwo odpowiednim udziałem. Na posiedzeniu Zarządu Sekcyi, odbytem w dniu 27 z. m. uchwalono wystosować do Wydziału Krajowego memoriał, motywujący konieczność zwołania ankiety fachowej w sprawie tak doniosłej dla Tatr i całego kraju. Projekt bowiem powyższej kolejki spotkał się z bardzo ostrą krytyką zarówno rzeczoznawców, (Dr. Wiktor Kuźniar: „W sprawie kolejki na Świnnicę”, Dr. M. Limanowski i prof. dr. Z. Weyberg), jak też ogółu przyjaciół Tatr, czego wyrazem były głosy wielu wybitnych pisarzy polskich, między innymi K. Tetmajera, S. Witkiewicza, J. G. Pawlikowskiego, St. E. Radzikowskiego, K. Bartoszewicza. W sprawie ochrony Tatr, odbyty tego lata w Zakopanem, Ogólne Zgromadzenie Sekcyi Turystycznej Tow. Tatrzańskiego, oraz tegoroczny Zjazd Związku Towarzystw upiększania kraju stanowczo zaprotestowały przeciw budowie kolejki

na Świnnicę. Ankieta jest tembardziej nieodzowną, iż istnieją racjonalniejsze projekty eksploatacyi granitu tatrzańskiego, nie zagrażające bezpowrotnem zeszpeceniem przez kamieniołomy najpiękniejszej okolicy Tatr polskich.

Zastępstwo Międzynarodowego Towarzystwa wozów sypialnych. Krajowy Związek turystyczny objął z dniem 1. grudnia b. r. zastępstwo Międzynarodowego Towarzystwa wozów sypialnych, ze względu na wygodę podróżującej publiczności, która przy zakupnie biletów jazdy w miastowym biurze kolejowym Krajowego Związku turystycznego (w Krakowie przy ul. Szpitalnej L. 36.) będzie mogła zarazem zaopatrywać się w miejsca w wozach sypialnych.

Krajowy Związek turystyczny rozszerzył zakres swego działania otwierając równocześnie obok biura kolejowego biuro informacyjne i podróży, gdzie publiczność może otrzymać bezpłatnie wszelkie informacje co do podróży w kraju, jak i za granicą, — koleją lub okrętami, co do mieszkań letnich w zdrojowiskach i uzdrowiskach i t. d. W biurze znajdują się wszelkie podręczniki i wykazy telefoniczne, pocztowe, adresowe i t. d., całej prawie środkowej Europy, z których może P. T. Publiczność korzystać.

Biuro kolejowe otwarte od godz. 8 rano do 12 w południe i od 2-8 wieczorem. Bilety do jazdy wozami sypialnymi można zamawiać tylko do godziny 6-tej wieczorem.

Telefon w biurze kolejowym i informacyjnym Nr. 2500 jest każdej chwili do użytku Szan. P. T. Publiczności. Sekretaryat Krajowego Związku turystycznego ma telefon Nr. 1385.

Związek ma adres telegraficzny „Turystyka” Kraków.

NADESŁANE.

DOM KOMISOWY

pod firmą

A. MODLIŃSKI i SP.

przeniesiony został

do lokalu Banku w „Bazarze polskim”.

Tel. N. 67.

Pośredniczy w kupnie i sprzedaży domów i terenów. — Wyrabia wizę paszportów i legalizację dokumentów. — Przyjmuje prenumeratę pism i ogłoszenia. — Sprzedaje węgiel hurtownie. — Udziela informacji bezpłatnie w sprawach dotyczących Zakopanego i innych.

Odznaczony 16 medalami rządowymi a więcej niż 250 pierwszemi nagrodami.
Założony w r. 1897 w Krakowie

Pierwszy galicyjski Zakład „Ornis”. Właściciel firmy: A. MUSIOŁEK,

dostawca c. k. urz. państw. Sklep: Kraków, ul. Sławkowska 1. 16, naprzeciw Grand Hotelu. — Hodowla rasowego ptactwa i psów: Poczta Dębni, willa własna. — Menażerya w Dębniach (Willa „Ornis”) otwarta dla Szan. P. T. Publiczności, posiadająca przeszło 100 okazów zwierząt. — Zakład poleca po najniższych cenach: różne rasowe psy i drób, gołębie, króliki. Jaja do wylęgu. Oswojone małpki, angorakoty, gad, papugi, kolibry, śpiew. zagr. ptaki, złote rybki, żywność, sprzedaż żywej zwierzyny. Wypycha tanio ptaki, zwierzęta itd. — Największy i jedyny zawodowy Zakład tego rodzaju w całym kraju. — Bogato ilustrowane cenniki bezpłatnie za nadesłaniem 5 hal. marki oplatnie. — 25-letnia fachowość, wielka ilość podziękowań.

„LAKTOL“

KRAKÓW, ULICA KARMELICKA 15

ma zaszczyt zawiadomić P. T. Publiczność, że mleka gotowego nie wysyłamy więcej do Zakopanego, natomiast wysłała się na życzenie pocztą

ZACZYN PŁYNNY

do wyrobu „Laktolu“ w domu.

Zakopane, ul. Kościeliska willa „Orla“.

Pensjonat St. Węclewskiej przeniesiony z willi Warty.

Pokoje wygodne, słoneczne z widokiem na góry,
z werandami oszklonemi.

Ceny umiarkowane.

Ceny umiarkowane.

Skład i wypożyczalnia
Fortepianów i Pianin
Chramcówki 33.

Sprzedaz węgla

Tel. Nr. 67.

z Dąbrowy Górniczej, hurtownie i detalicznie.

DOM KOMISOWY
A. MODLIŃSKIEGO.

Spostrzeżenia meteorologiczne Stacji Meteor. Sekcji Przyrodniczej Tow. Tatr. za listopad 1912.

Dzień	średnia ciśnienia powietrza red. do 0° w m. m.	Temperatura powietrza w C°					Wilgotność powietrza względna w %			Zachmurzenie w skali od 0 do 10			Kierunek i siła wiatru w skali od 0 do 10			Opady w ciągu 24 godzin		Ilość godzin słonecznych	Temperatura insolacyjna C° +	UWAGI
		g. 7 r.	g. 2 pp.	g. 9 w.	maxim.	minim.	g. 7 r.	g. 2 pp.	g. 9 w.	g. 7 r.	g. 2 pp.	g. 9 w.	g. 7 r.	g. 2 pp.	g. 9 w.	ilość mm.	jakość			
1	684.2	4.8	4.5	-2.0	5.5	-2.6	72	80	78	9	10	8	W ₂	W ₂	NW ₂	1.2	Śnieg	g. m.		Wichler NW ₄
2	88.6	-5.9	-1.2	-3.0	-0.5	-8.6	81	66	91	8	6	10	W ₁	NW ₂	NW ₂	3.7	Śnieg	5.40	28.6	
3	86.2	-3.8	-1.0	-4.8	-0.3	-7.6	86	88	79	10	10	10	W ₁	W ₁	W ₁	6.8	Śnieg			
4	92.0	-7.2	-4.6	-9.9	-3.0	-11.2	80	71	75	9	9	0	W ₁	O	O	1.7	Śnieg	-20	17.0	Mgła
5	86.3	-5.1	-0.2	-3.5	0.5	-10.9	76	51	84	3	10	10	SW ₁	O	O	2.5	Śnieg			
6	84.6	-2.4	-4.3	-6.0	-1.2	-8.5	80	86	84	10	10	10	SW ₁	W ₂	W ₂	10.4	Śnieg			
7	96.4	-5.8	-4.8	-5.1	-3.6	-7.0	84	82	88	10	10	10	O	N ₁	NE ₁	1.1	Śnieg			Z wieczora halny
8	95.8	-4.3	-3.3	-5.0	-2.5	-5.6	86	92	82	10	10	10	N ₁	N ₁	S ₁					
9	93.9	-8.0	1.7	0.8	1.8	-14.0	82	82	93	5	10	10	S ₁	SW ₁	O	0.7	Deszcz	1.10	19.0	
10	89.5	-0.7	2.0	-4.5	2.5	-5.7	79	69	85	10	9	0	O	O	S ₁			2.0	33.5	W nocy halny
11	76.8	-2.3	2.5	4.6	6.0	-5.2	90	81	72	6	9	7	W ₁	O	S ₃	3.6	D. i Śnieg			
12	68.1	-0.6	6.2	1.0	6.8	-1.2	89	73	86	10	10	10	O	S ₂	O	19.2	D. i Śnieg	4.20	34.2	
13	78.6	-0.4	4.8	2.8	5.0	-2.1	71	39	79	10	2	1	SW ₂	SW ₂	S ₄	0.6	Śnieg			
14	87.1	2.5	1.6	-3.6	4.0	-4.4	85	93	81	10	10	0	S ₁	O	O	1.6	Śnieg			
15	89.4	-2.6	1.9	-0.5	2.3	-4.6	74	82	86	10	9	10	SE ₁	O	O	1.2	Śnieg	0.30	21.7	
16	89.3	-2.3	0.6	-0.8	2.6	-4.5	83	72	89	10	10	9	SW ₂	W ₁	W ₁					
17	92.9	-9.5	-0.3	-9.6	0.5	-10.1	83	62	87	5	1	0	S ₁	N ₁	S ₁			2.50	27.8	
18	92.7	-11.6	-0.2	-5.2	0.4	-12.0	80	60	83	0	1	9	S ₁	NE ₁	SW ₂	1.4	Śnieg	7.20	37.0	
19	87.5	-3.2	-1.3	-2.4	0.1	-5.3	86	86	77	10	10	10	O	N ₁	W ₂	2.0	Śnieg			
20	85.9	-0.7	1.0	1.2	2.1	-3.0	83	73	76	10	6	8	W ₃	SW ₃	SW ₄	0.2	Śnieg	-30	29.0	
21	86.7	-0.2	1.6	-0.4	3.6	-1.1	78	91	77	6	7	9	W ₁	O	S ₁	0.2	Śnieg	1.0	26.0	
22	95.1	-1.2	-0.8	-2.3	0.0	-4.7	84	84	85	10	10	10	O	E ₁	O	0.1	Krupy			
23	99.1	-3.6	-0.2	-11.5	1.6	-11.5	76	64	63	10	0	0	E ₁	O	O			5.40	29.4	
24	94.6	-12.2	2.2	-7.0	3.2	-12.6	79	74	82	0	0	6	W ₁	S ₁	S ₁			6.20	28.6	
25	91.8	-3.3	0.3	-1.5	2.8	-7.9	81	80	78	10	10	10	NE ₁	O	S ₁					
26	89.7	-8.8	-0.3	-5.0	0.7	-9.7	84	75	85	2	8	3	O	O	O			2.0	19.0	
27	85.7	-8.0	4.2	7.5	8.4	-8.2	85	48	36	0	1	5	S ₁	O	S ₃			7.0	34.6	
28	82.7	-2.0	5.1	3.7	7.6	-3.0	80	42	56	5	8	3	O	S ₁	S ₂	0.4	Śnieg	2.20	29.2	
29	83.5	-1.4	-1.0	-1.9	3.7	-1.9	86	84	85	10	10	10	N ₁	N ₁	O	0.7	Śnieg			
30	84.0	-6.8	0.1	-5.3	1.7	-8.2	86	69	82	10	1	0	NW ₁	O	W ₁			4.50	29.3	
Średnie	688.0	-3.89	0.56	-2.64	2.1	-6.8	81.6	73.3	79.5	7.6	7.2	6.6								

Maximum ciśnienia 699.2 mm. dnia 23 o godzinie 9 w.

Minimum 666.6 mm. 12 9 w.

Średnia dzienna temperatury (g. 7 + g. 2 pp. + g. 9 × 2) — 2.15.

Suma opadów — 59.3 m. m.

Ilość godzin słonecznych — godz. 53 m. 50.

Dni pogodnych 8, półpogodnych 12, niepogodnych 10.

MAGAZYN FUTER

Stanisława Wrońskiego Synów

Kraków, Plac Szczepański Nr. 2

poleca futra w wielkim wyborze.

PIERWSZORZĘDNA PRACOWNIA.

LISTA GOŚCI

od dnia 24 listopada do 12 grudnia 1912 r.

Adamowicz Rozalia	Warszawa	Kościeliska 39
Adamski Teofil z żoną	Prusy	Janina
Adamowicz Stanisława	Petersburg	Obrochtówka
Adlerowa Stefania z synem	Warszawa	Nowotarska
Andrycz Zygmunt	Król. Polskie	Warszawianka
Bartikówna Celina	Kraków	Osobita
Bargiet Antoni	"	Pomoc Bratnia
Bardeccy Stanisław i Michalina	Wójtowce	Saryusz
Baczyński Ryszard	Kozowa	Schronienie n.
Baranowski Dante	Lwów	Staszeczkówka
Bazyłakówna Anna	Dubłany	Jordanówka
Balicka Zofia	Drohobycz	H. Starmy
Bakunowa Zofia z córkami	Warszawa	Bohdanówka
Bilczyńska Anna	Łódź	H. Warszawski
Brokowska Marya z synem	Lwów	Marszałkowska
Bojakowski Dr. Leonard	Warszawa	H. Sport
Bocheński Adolf z rodz.	Ponikwa	Z. dra Chramca
Bomowiczówna Aniela	Sucha	Ukraina
Bojakowski Leonard	Warszawa	Podlasie
Bobińska Marya	Warszawa	Zacisze
Broda Józef	Borek stary	Szarotka
Blumenthal Jakób	Warszawa	Warszawianka
Budryk Czesław	Petersburg	Pomoc Bratnia
Cavalič ks. Juliusz	Francya	Marszałkowska
Clavel Leonia	Warszawa	H. Morskie Oko
Chudzikiewicz Marya	Lwów	Skibówki
Chechłowska Stanisława z cór.	Gub. Podolska	Warszawianka
Chołoniewska Kamilla z synem	Kraków	Z. dra Chramca
Chłapowska Ludwika	Kopaczew	Łubień
Chorąży Bazyli	Komaj	S. dra Hawranka
Czyż Michał	Moskwa	Pomoc Bratnia
Czaplicki Tadeusz	Warszawa	Z. dra Chramca
Czaplicka Marya	"	Z. dra Chramca
Drabik Adam z siostrą	Zakopane	Zośka
Dippel Stanisław	Warszawa	Saryusz
Dziurzyński Roman	Kraków	H. Turystów
Dominikiewicz Janina z synem	Łódź	Ostoja
Eckstätt hr. Wanda	Ponikwa	Z. dra Chramca
Freiman Aleksander	Petersburg	Z. dra Chramca
Fudakowska Anna	Kraków	H. Starmy
Fudakowski Józef	Kraków	H. Starmy
Gawron Stanisław	"	Leliwa
Gąsiorówna Paulina	Rzeszów	Pomoc Bratnia
Grafczyński Eugeniusz	Lwów	Pomoc Bratnia

Gawińska Franciszka	Lwów	H. Morskie Oko
Garczyński Mieczysław z żon.	Król. Polskie	Liliana
Garlińska Margaryta	Kijów	S. dra Hawranka
Grzegorzewska Marya	Litwa	Onobita
Genejowa Elżbieta	Radomyśl	Ukraina
Gross Ewa	Warszawa	H. Morskie Oko
Gromnicka Franciszka z córką	Podwołoczyska	Zakątek
Holasek Jan	Czechy	H. Morskie Oko
Hopcasówna Marya	Kraków	Z. dra Chramca
Horożej Bazyli	Komaj	S. dra Hawranka
Isemberger Helena	Warszawa	Zacisze
Jabłonowski hr. Stanisław	Popowce	H. Starmy
Jabłonowska hr. Marya	Popowce	H. Starmy
Jazdowska Antonina	Kalisz	Kmicic
Janicki Stanisław	Warszawa	Grabówka
Januszewska Aldona	Stróżów	Chramcówki 188
Jasiński Ignacy	Warszawa	Mimoza
Jankowska Anna	Kraków	Z. dra Chramca
Jakubowska Zofia	Lwów	Z. dra Chramca
Jurewicz Janina	Warszawa	Wiosna
Karpińska Halina	Warszawa	Krywań
Kalinowski Piotr	Krosno	Z. dra Chramca
Kaniewska Helena	Warszawa	Krywań
Karzączyński Stanisław	Kraków	H. Sport
Kabłakowa Marya z córką	Nowy Targ	Z. dra Chramca
Katz Alojzy	Wiedeń	H. Centralny
Kaczyńska Marya	Dąbrowa	Borek
Kawecki Stanisław	Kraków	H. Morskie Oko
Kleymna Irena z córką	Piotrków	Sas
Kwintówna Halina	Litwa	Osobita
Kiperstein Rebeka	Rosya	Mimoza
Klichowa Helena	Cieszyn	Marszałkowska
Kwiatkowski Mieczysław	Kraków	H. Turystów
Kosiewicz Stanisław	Częstochowa	Z. dra Chramca
Koźniewska Stanisława	Warszawa	Warszawianka
Kownacki Władysław z rodz.	Zakopane	Szarotka
Komaniewska Rozalia z rodz.	Sosnowiec	Zielona
Koźmianowa Marya	Litwa	Warszawianka
Koźmianówna Anna	Kraków	Braun
Koźmiński Józef	Płock	Marya
Kotysza Karol	Poraj	Wójtówka
Kuźmiński Józef z córką	Wilno	Podlasie
Kuczewski Bronisław	Sietesz	Marya
Kuźma Szczepan	Bessarabia	Jerzewo
Kutzołf Wilhelmina	Łódź	Leliwa
Kuźmińska Józefa	Łódź	H. Warszawski
Lando Stefan	Kapustyn	Zagórze
Lassocina Marya z rodz.	Kraków	Polonia
Lassak Stanisława	Lwów	Z. dra Chramca
Lenartowiczowa Pobóg Stef.	Gorlice	Z. dra Chramca
Lebowski Kazimierz	Gorlice	Z. dra Chramca
Lebowska Magdalena	Podwołoczyska	Zakątek
Leszczyńska Helena z córką	Płuchowczyk	Z. dra Chramca
Listowska Antonina i Zofia	Wołyń	Modrzejów
Lublicka Hanna	Tarnów	Chramcówki
Majewska Wiktoria	Kraków	H. Morskie Oko
Mazanowski Stanisław	"	H. Morskie Oko
Mazanowski Antoni	"	Kościeliska 77
Mazur Dr. Edward	Ponikwa	Z. dra Chramca
Meunier Denise	Zakopane	Szarotka
Michniak Czesław	"	H. Sport
Milewski Franciszek	Warszawa	Szałas
Mitkiewicz Kazimiera	Głogów	Szałas
Misiewiczówna Władysława	"	Szałas
Misiewiczówna Karolina	Lwów	Szarotka
Moraczewski Stanisław Antoni	Kujdańce	H. Warszawski
Morawska Marya	Królestwo Pol.	Modrzejów
Nawrot Stanisław	Zakopane	Sienkiewicza
Niesiołowski Tymon	Rosya	Zacisze
Niewodniczańska Janina	"	"

ZAKOPANE.

Willi „JUTRZENKA“

ul. Krupówki

Pensjonat Bogdaniowej

(przeniesiony z willi „Pepity“).

Dom oddalony o 200 m. od ulicy (brak kurzu), wśród dużego ogrodu, z wspaniałym widokiem na całe pasmo Tatr.

Willi urządzona z komfortem, wedle wymogów higienicznych — świeżo odnowiona i zaopatrzona na zimę. Wystawa pokoi słoneczna. Werandy, balkony. Kurytarze opalane. Łazienka.

Kuchnia wykwintna.

Ceny en pension 7—11 koron na dobę.

Olszewicz Dr. Wacław z żoną
 Orzechowska Stanisława
 Okoński Henryk z żoną
 Opolski Eugeniusz
 Odębska Zofia
 Paszkowska Wanda z córką
 Pawłowski Stefan
 Pancerzyńska Wanda
 Piętkiewicz Aleksander
 Piasecka Marya
 Pizar Władysław
 Pobočka Julia
 Popiel Sulima Tad. z córką
 Podgórska Halina
 Raciborska Karolina Jul. z syn.
 Raczyński hr. Włodzimierz
 Radoniewicz Marya
 Reichmanówna Aniela
 Rożańska Teofila
 Rodakowska Leona
 Romanowska Celina
 Rumerskirsch hr. Barbe
 Sawuła Stefan
 Saloni Tadeusz
 Szeziak Wojciech z rodz.
 Skwirczyńska Janina
 Sielawka Stefania
 Sieklucki Eugeniusz
 Śmiałowska Iza z rodz.
 Skimnia Stanisław
 Sieciński Jan
 Świechowski Maryan
 Sokolnicki Dr. Michał
 Sroczyński Karol
 Sokołowski Władysław
 Sokołowska Zofia
 Smolarski Wiesław
 Sulikowski Apoloniusz
 Sulżyński Tadeusz
 Sułowski Ludwik
 Streisenberg Leon
 Stożarzewicz Ludwik
 Stoff Bertold
 Strzałkowska Jadwiga
 Stachiewicz Dr. Teofil z żoną
 Szczodrowski Jan
 Szczurkowski Stanisław
 Szafrńska Aleksandra
 Sztarkówna Natalia
 Tracz Stanisław
 Trattng Marya
 Tchorznicki Władysław z rodz.
 Tomaszewski Dr. Adam
 Tomaszewski Wład.

Warszawa
 Podole Ros.
 Bruksela
 Dublany
 Warszawa
 Warszawa
 Zakopane
 Wilno
 Wilno
 Częstochowa
 Lwów
 Berdyczów
 Kraków
 Sosnowiec
 Warszawa
 Poznań
 Stanisławów
 Łódź
 Nadyby
 Kraków
 Olchowa
 Lwów
 Przemyśl
 Kraków
 Kraków
 Kraków
 Dźwińsk
 Łozanna
 Stojańce
 Bochnia
 Płock
 Kraków
 Zürich
 Leżajsk
 Nadyby
 Kraków
 Przybradz
 Nowo-Mińsk
 Janów
 Warszawa
 Kraków
 Ponikwa
 Lwów
 Tenczynek
 Lwów
 Szwajcarya
 Kraków
 Kraków
 Warszawa
 Tarnobrzeg
 Kalinów
 Nadyby
 Lwów
 Poznań

H. Turystów
 Ostoja
 Kościeliska 84
 Kalina
 H. Sport
 Z. Dra Chramca
 Bystre
 Szałas
 Pomoc Bratnia
 Bachledy 488
 H. Morskie Oko
 Kalina
 H. Turystów
 Polonia
 Wisła
 Jerzewo
 Schron. naucz.
 Warszawianka
 Marszałkowska
 Orla
 Gencyana
 Z. Dra Chramca
 Marya
 Orla
 Krupówki
 Z. Dra Chramca
 Warszawianka
 Pomoc Bratnia
 Z. Dra Chramca
 Szałas
 Jordanówka
 Zakątek
 Warszawianka
 Pomoc Bratnia
 Marszałkowska
 H. Starmy
 Liliana
 Kmicic
 Z. Dra Chramca
 H. Morskie Oko
 Staszczkówka
 Z. Dra Chramca
 Z. Dra Chramca
 Piotrkowianka
 Z. Dra Chramca
 H. Turystów
 H. Sport
 Gerlach
 Warszawianka
 Pomoc Bratnia
 Królewianka
 Marszałkowska
 Janina
 H. Turystów

Weiss Teofil
 Wilson Józef
 Willian Blanche
 Wolf Dawid

Warszawa
 Warszawa
 Popowce
 Węgry

Warszawianka
 Warszawianka
 Starmy
 Nowotarska 10

Zakład wodoleczniczy Dra Andrzeja Chramca

TOW. AKC.

otwarty cały rok.

Pracownia lekarska wyposażona we wszystkie przyrządy do leczenia fizykalno-elektrycznego.

Sala gimnastyczna systemu Zandera. — Gimnastyka na wolnem powietrzu i kąpiele powietrzne. — Kąpiele borowinowe, elektryczne, gazowe i solankowe. Masaż. — Elektryzacja. — Obszerna leżalnia.

Dr Chramiec ordynuje od 8 do 11-tej.

Łazienki dla dochodzących
otwarte od 8-ej rano do 6-ej wieczór.

Wójcikiewicz Władysław z rodz.
 Woliński Dr. Kazimierz
 Wojciechowska Zofia
 Wyżykówna Walentyna

Sosnowice
 Biała
 Mińsk
 Łańcut

„AUTO-PALAIS“

W. Ripper w Krakowie, przy placu Szczepańskim l. 2. Telf. nr. 460

trzyma na składzie wielki wybór przyborów automobilowych, stok pneumatyków, przyborów do sportów zimowych i letnich, jak hokeja, tenisu, piłki nożnej etc. etc.

Wyłączne zastępstwo automobilów austr. firmy: Puch w Gracu

„GARAGE“

na 40 wozów z warsztatami reperacyjnymi zaopatrzone najnowszymi maszynami precyzyjnymi, skład benzyny i oliwy, **przy ul. Smoleńskiej l. 31. Nr. telefonu 107.**

Tustanowski Emil
 Tuczapski Julian
 Turnau Helena z rodz.
 Tyszkiewicz hr. Janusz z żoną
 Ustrzycka Jadwiga
 Ustrzycki Waleryan
 Wąsowicz Kazimierz
 Waligórski Bronisław
 Walewski Wincenty z córką
 Węglowska Wanda

Uniatycze
 Bukowsko
 Mikulice
 Kolbuszowa
 Czelatycze
 Zamiechów
 Kraków
 Nowy Staw
 Dzierzbice
 Królestwo Pol.

Pomoc Bratnia
 Z. Dra Chramca
 Jagienka
 Starmy
 Marszałkowska
 Starmy
 Pomoc Bratnia
 Saryusz
 Z. Dra Chramca
 H. Kuliga

Wyszynska Marya z córką
 Zabielska Regina
 Zawadzka Zofia
 Zarzycka Irena z rodz.
 Zadarnowski Stanisław
 Zadarnowska Konstancja
 Zawistowska Marya z córką
 Zacharyasiewicz Aleksandra

Brody
 Litwa
 Warszawa
 Klonów
 Bogusławice
 Bogusławice
 Charków
 Wadowice

Zakątek
 Osobita
 Schron. naucz.
 Orla
 Władysławka
 Władysławka
 Zaczisze
 Jutrzenka.